

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року,
протокол №1.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 серпня 2025 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ТЕРМІНОЗНАВСТВА
ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИК:

Старша викладачка кафедри мовознавства,
магістерка управління навчальним закладом
26 серпня 2025 року

_____ Ольга ГУМЕНЧУК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства
26 серпня 2025 року, протокол №1.

Завідувачка кафедри, докторка педагогічних
наук, професорка

_____ Ольга НАГОРНА

26 серпня 2025 року

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року, протокол №1.

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
27 серпня 2025 року

_____ Ірина КОВТУН

Обліковий обсяг 0,5 др. арк.

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 5
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 7
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 7
4.2. Аудиторні заняття	– 8
4.3. Самостійна робота студентів	– 8
5. Методи навчання та контролю	– 8
6. Схема нарахування балів	– 9
7. Рекомендовані джерела	– 9
7.1. Основні джерела	– 9
7.2. Допоміжні джерела	– 10
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 10

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 03 Гуманітарні науки
2. Код і назва спеціальності	– 035 Філологія
3. Назва спеціалізації	– 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно, перша - англійська)
4. Назва дисципліни	– Основи термінознавства основної іноземної мови
5. Тип дисципліни	– Вибіркова
6. Код дисципліни	– ВК 3.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– Перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– другий
1. Семестр:	–
0. денна форма навчання:	четвертий
заочна форма навчання:	–
1. Обсяг вивчення дисципліни:	
1. 1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 90 (3)
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 36
% від загального обсягу	– 46
лекційні заняття (годин)	– 6
% від обсягу аудиторних годин	– 20
лабораторні заняття (годин)	– –
% від обсягу аудиторних годин	– –
семінарські заняття (годин)	– 30
% від обсягу аудиторних годин	– 80
самостійна робота (годин)	– 54
% від загального обсягу	– 54
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 2
самостійної роботи	– 4
	3

3) заочна форма навчання:	–
загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	
аудиторні заняття (годин)	–
% від загального обсягу	–
лекційні заняття (годин)	– –
% від обсягу аудиторних годин	– –
семінарські заняття (годин)	–
% від обсягу аудиторних годин	–
самостійна робота (годин)	–
% від загального обсягу	–
тижневих годин:	–
аудиторних занять	–
самостійної роботи	–
12. Форма семестрового контролю	
денна форма навчання:	залік
заочна форма навчання:	-
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– Практичний курс основної іноземної мови, Практична граматики основної іноземної мови Основи теорії мовної комунікації
2) супутні дисципліни	– Практичний курс основної іноземної мови Лексикологія
3) наступні дисципліни	– Теоретична граматики Теорія та практика перекладу Стилістика основної іноземної мови
14. Мова вивчення дисципліни	– англійська.

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «*Основи термінознавства основної іноземної мови*» забезпечує програмні компетентності та програмні результати навчання, які здобуваються під час її вивчення, передбачені освітньо-професійною програмою «Бакалавр філології»:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства, дискурсології), що виникають у процесі професійної діяльності або навчання, зокрема у контексті політичної комунікації. Це передбачає застосування теорій та методів філологічної науки для аналізу, інтерпретації та перекладу політичної лексики, яка характеризується багатозначністю, контекстуальною варіативністю та невизначеністю умов.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних

завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПР 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПР 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПР 12. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Terminology as a Science / Термінологія як наука

Поняття термінології та її місце серед лінгвістичних наук.

Об'єкт і предмет термінології. Основні завдання та функції термінології.

Міждисциплінарний характер термінології.

Зв'язок термінології з лексикологією, семантикою та перекладознавством.

Сучасні напрями розвитку термінологічних досліджень.

Тема 2. Historical Development of Terminology / Історичний розвиток термінології

Витоки термінології в античності. Розвиток наукової термінології в середні віки.

Формування національних терміносистем.

Вплив науково-технічного прогресу на розвиток термінології.

Становлення термінології як окремої науки у ХХ столітті. Сучасні тенденції історичного розвитку термінології

Тема 3. Term as a Basic Unit of Terminology / Термін як основна одиниця термінології

Визначення поняття «термін».

Відмінність терміна від загальноновживаного слова.

Термін і поняття: співвідношення.

Термін у системі спеціальної лексики.

Полісемія та омонімія термінів.

Роль терміна у фаховій комунікації.

Тема 4. Characteristics of Terms / Характеристики термінів

Точність і однозначність терміна. Системність термінів.

Стилістична нейтральність термінів.

Вмотивованість термінів. Стійкість і відтворюваність термінів.

Міжнародний характер термінів

Тема 5. Term Structure and Ways of Its Formation / Структура терміна та способи його творення

Прості, складні та складені терміни.
Морфологічні способи творення термінів. Синтаксичні способи термінотворення.
Запозичення як джерело термінів.
Абревіація та скорочення в термінології. Моделювання термінів.

Тема 6. Identification of Terms and Their Extraction / Ідентифікація термінів та їх вилучення

Поняття ідентифікації термінів. Критерії визначення термінів у текст.і
Ручні методи вилучення термінів.
Автоматичні та напівавтоматичні методи терміновидобування.
Корпусна лінгвістика в ідентифікації термінів.
Проблеми та труднощі вилучення термінів.

Тема 7. Term Translation Methods / Методи перекладу термінів

Особливості перекладу термінології. Еквівалентний переклад термінів.
Транскрипція та транслітерація. Калькування як спосіб перекладу.
Описовий переклад термінів.
Проблеми термінологічної еквівалентності.

Тема 8. Terminology Management / Управління термінологією

Поняття управління термінологією. Стандартизація термінології.
Уніфікація та нормалізація термінів.
Роль термінологічної політики.
Термінологічна робота в організаціях.
Програмні засоби управління термінологією.

Тема 9. Terminological Databases / Поняття управління термінологією

Стандартизація термінології.
Уніфікація та нормалізація термінів.
Роль термінологічної політики.
Термінологічна робота в організаціях.
Програмні засоби управління термінологією.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		у тому числі					
		Усього	Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8

1.	Terminology as a Science / Термінологія як наука	9,5	0,5	3	–	–	6
2.	Historical Development of Terminology / Історичний розвиток термінології	9,5	0,5	3	–	–	6
3.	Term as a Basic Unit of Terminology / Термін як основна одиниця термінології	10	1	3	–	–	6
4.	Characteristics of Terms / Характеристики термінів	9,5	0,5	3	–	–	6
5.	Term Structure and Ways of Its Formation / Структура терміна та способи його творення	9,5	0,5	3	–	–	6
6.	Identification of Terms and Their Extraction / Ідентифікація термінів та їх вилучення	10	1	3	–	–	6
7.	Term Translation Methods / Методи перекладу термінів	10,5	0,5	4	–	–	6
8.	Terminology Management / Управління термінологією	10,5	0,5	4	–	–	6
9.	Terminological Databases / Поняття управління термінологією	11	1	4			6
	Всього годин:	90	6	30	–	–	54

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (практичні заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани практичних занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Виконання індивідуальних завдань студентами заочної форми навчання передбачено навчальним планом у формі домашньої контрольної роботи, презентації, реферату з пропонованої тематики.

4.3.5. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.6. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

Під час практичних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) письмове опитування (виконання тестових завдань, відкритих і закритих питань, міні-есе);
- 3) презентація індивідуальних та групових проєктів;
- 4) експрес-опитування, діалог, дискусія;
- 5) монологічне та діалогічне мовлення;
- 6) написання словникових диктантів.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) короткі відповіді на запитання викладача під час практичних занять ;
- 2) письмове(у тому числі тестове) опитування на практичних заняттях;
- 3) усне бліц-опитування на практичних заняттях
- 4) виконання поточних контрольних робіт;
- 5) захист підготовленого індивідуального проєкту;
- 6) захист групового проєкту.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку письмового заліку з використанням тестових технологій. Структура залікового білету включає 40 тестових завдань різної складності та написання листа/резюме, тощо.

Структура залікового білету включає два питання:

1. Лексично-граматичний тест (письмово).
2. Написання листа.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

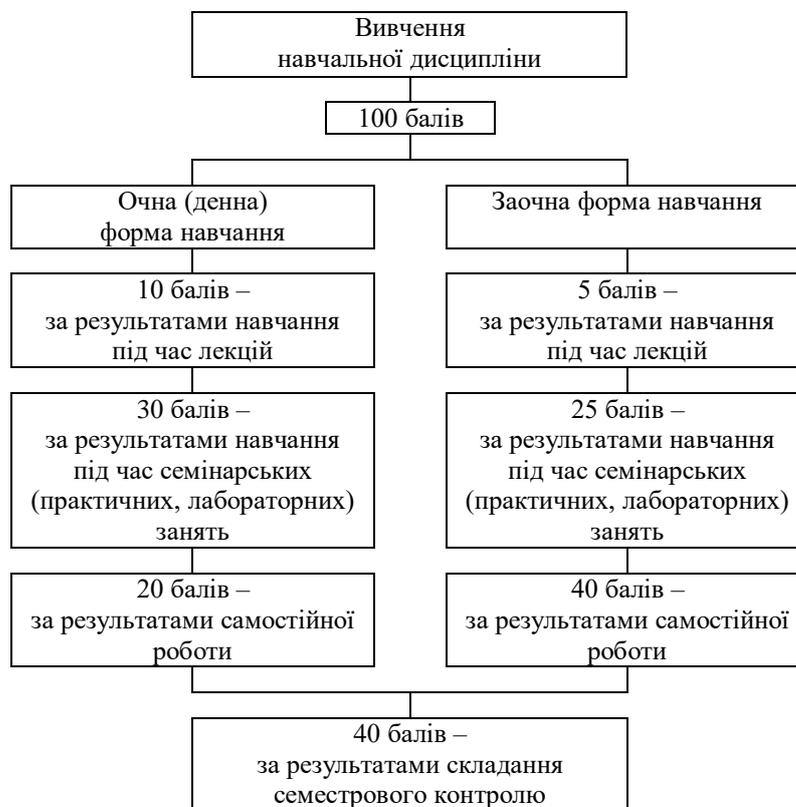

Рис. 6.1. Схема нарахування балів студентам

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час практичних занять та самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Білозерська Л. П., Возненко Н. В., Радецька С. В. Термінологія та переклад. Навч. посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. / Л. П. Білозерська, Н. В. Возненко, С. В. Радецька. Вінниця: Нова Книга, 2010. 232 с.
2. Даниленко В. П. Термінологія : навч. посіб. для студентів філологічних спеціальностей / В. П. Даниленко. Київ : Либідь, 2004. 216 с.
3. Дяков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.Б. Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти : монографія. / А.С. Дяков, Т.Р. Кияк, З.Б. Куделько. Київ: КМ Academia, 2000. 216 с.
4. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. / В. І. Карабан. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
5. Мірам Г. Є., Дайнеко В. В. Основи перекладу. / Г. Є. Мірам, В. В. Дайнеко. К.: Ніка Центр, 2002. 242 с.

6. Міщенко А.Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково технічного перекладу. / А.Л. Міщенко.
Вінниця: Нова Книга, 2013. 448 с.
7. Науково-технічний переклад (частина 1): навч. посіб. / Укл. О. І. Федоренко. Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2002. 288 с.
8. Науково-технічний переклад (частина 2): навч. посіб. / Укл. О. І. Федоренко. Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2002. 246 с.
9. Філіппова Н. М. Загальне термінознавство : навч. посіб. / Н. М. Філіппова. Миколаїв : НУК, 2020. 224 с.
10. Фурт Д. Термінологія : навч. посіб. (україн., англ., нім.) / Д. Фурт. 2-ге вид., 2020. 198 с.
11. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Омелянчук О. О. Переклад англомовної технічної літератури. Електричне та електронне побутове устаткування. Офісне устаткування. Комунікаційне устаткування. Виробництво та обробка металу. / За редакцією Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2006. 296 с.
12. Яремко Я. П. Основи термінознавства : навч. посібник / Я. П. Яремко. Київ : ДПУ, 2024. 180 с.
13. Faber P., Lopez-Rodriguez C. I. Terminology and Specialized Language. A Cognitive Linguistics View of Terminology and Specialized Language. Mouton, 2012. P. 9-31.
14. Montero Martínez S., Faber P. Terminological Competence in Translation. Terminology 15, no. 1. 2009. P. 88–104.
15. Snell-Hornby M. Translation Studies. An Integrated Approach. Amsterdam: John Benjamins Publishing Co, 1995. – 173 p.
16. Stefaniak K. (авт.) Terminology Management and Terminology Quality Assurance / K. Stefaniak // Terminology Coordination Unit, 2023.
17. Sydoruk G. I. Translation Theory Foundations: Course Book. K.: KONDOR, 2009. 284 p.
18. Temmerman R. Towards New Ways of Terminology Description: The Sociocognitive Approach / R. Temmerman. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2000. 258 p.
19. The Translation Studies Reader / edited by Lawrence Venuti. 3rd edition. London and New York: Routledge, 2012. 546 p.

7.2. Допоміжні джерела

20. Куца О. Лексико-семантичні особливості перекладу багатокomпонентних економічних термінів. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. Магістр. Випуск № 8. Тернопіль, 2009. С. 16-19.
21. Куца О. І. Структурні особливості термінів сфери енергоефективності. Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики. 2016. №1-2 (11-12). С. 346–349.
22. Петрова Т. І. Науковий переклад: Конспект лекцій / Київський національний ун-т будівництва і архітектури. К.: КНУБА, 2002. 39 с.
23. Basseggen A. Terminology and Language Planning : an alternative framework of practice and discourse. Amsterdam : John Benjamins B.V., 2000. 261 p.
24. Cabré M. T. Terminology : Theory, Methods and Application / edited by Juan C. Sager. Amsterdam / Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 1999. 249 p.
25. Neubert A. Pragmatische Aspekte der Übersetzung. Beihefte zur Zeitschrift „Fremdsprachen". Nr. 2, Leipzig, 1968. 280 s.
22. Suonuuti H. Guide to terminology. Helsinki, 2001. 46 p.

8. Інформаційні ресурси Інтернет

26. Eurotermbank. URL: <https://www.eurotermbank.com/>
27. IATE. URL: <https://iate.europa.eu/home>

28. Muñoz M.S. Unit I. Introduction to Terminology. URL : <http://docplayer.net/194097586-Terminology-unit-i-introduction-to-terminology-manuel-sevilla-munoz.html>
29. Reasons for studying Terminology [Electronic source] / Serena Grementieri, Pedro Ramos // Terminology Coordination European Parliament TG GRAD. URL: <https://termcoord.eu/2017/09/reasons-for-studying-terminology/>
30. Terminology Management Do's and Don'ts. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=39JIItUkCuw&t=1330s>
31. What is terminology management? URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ACW9VFDwmww&t=124s>
32. What is TERMINOLOGY SCIENCE? What does TERMINOLOGY SCIENCE mean? TERMINOLOGY SCIENCE meaning // The Audiopedia [Electronic source]. Access mode: <https://www.youtube.com/watch?v=bj1ym44LYnk>